

Pavel Polișciuc: „Eu nu sunt singurul; cred că există oameni în Moldova, care rămân aici nu pentru salarii mari, trecutul sau prezentul glorios, ci din alte motive”

Educația ecologică a elevilor prin activități formative

Platformele electronice de învățare – cheia succesului elevilor

Univers Pedagogic

42 (878),

23 noiembrie 2023

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

MEC propune o serie de modificări la Codul Educației Prevenirea și combaterea violenței în școli

Mecanismul legal de prevenire și combatere a violenței în instituțiile de învățământ, atât a celei îndreptate către elevi, precum și a celei îndreptate împotriva cadrelor didactice, a fost discutat în cadrul unor consultări publice organizate la Parlamentul Republicii Moldova. Discuțiile au vizat o serie de modificări la Codul educației propuse de Ministerul Educației și Cercetării în scopul sporirii siguranței elevilor și cadrelor didactice în instituțiile de învățământ.

Ministrul Dan Perciun a menționat că este nevoie de un cadru legal care să stabilească limite comportamentale în mediul școlar.

„Violența în școli și, în special, cea în raport cu pedagogii este un subiect despre care se discută mai puțin public. Ne do-

rim să avem un mediu prietenos pentru toți participanții la procesul educațional: elevi, părinți, profesori. Suntem conștienți că o simplă modificare legală nu va fi suficientă, vom avea nevoie de o intervenție mult mai complexă”, a spus ministrul. Liliana Nicolaescu-Onofrei, președinta Comisiei parlamentare cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a salutat inițiativa de a aborda complex problema violenței în școli. „Este foarte important să îmbunătățim cadrul legal, astfel încât să existe un mediu de siguranță în școli – atât pentru cadrele didactice, pentru elevi, cât și pentru oricine este beneficiarul unui proces educațional. Aceste discuții publice ne vor ajuta să prezentăm în plen un proiect cât mai complet. Prin urmare, propunerile participanților la aceste consultări publice sunt foarte valoroase”, a precizat parlamentara.

În cadrul consultărilor, a fost prezentat și un raport de analiză

comparativă a cadrului normativ privind combaterea fenomenului violenței în școli, precum și a cadrului normativ național, cu recomandări de modificare și completare. Totodată, au fost prezentate mecanismele și instrumentele actuale de prevenire a fenomenului violenței. La discuții au participat cadre didactice și reprezentanții federației sindicale, Avocatul Poporului pentru protecția drepturilor copilului, psihologi, reprezentanți ai direcțiilor raionale și municipale de învățământ, reprezentanți ai elevilor, precum și ai altor instituții din domeniu.

Potrivit specialiștilor prezenți la consultări, se propune amendarea cadrului legal pentru a asigura un mediu sigur pentru toți beneficiarii procesului educațional.

Modificările propuse la Codul Educației includ și sancțiunile ce pot fi aplicate elevilor pentru acțiunile de violență manifestate în raport cu colegii sau personalul din învățământul general și cel profesional tehnic, însoțite de un șir de garanții - dreptul de a beneficia de asistență psihologică în cazul oricărui tip de sancțiune aplicată, o procedură clară de aplicare a sancțiunii, precum și de contesta-re a acestora.

De asemenea, a fost discutată eventualitatea adoptării unui statut al elevului - un act normativ care să prevadă drepturile, obligațiile, responsabilitățile, interdicțiile elevilor în cadrul instituției de învățământ.

Modalitatea de depunere a cererii de finanțare a organizațiilor din domeniile cercetării și inovării

Termenii și modalitatea în care se depun cererile de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării a fost discutată în cadrul unei ședințe de informare, organizate de Ministerul Educației și Cercetării cu reprezentanții comunității științifice.

Finanțarea instituțională are drept scop creșterea calității și intensității activității de cercetare, asigurând stabilitatea instituțională, îmbunătățirea infrastructurii publice de cercetare, valorificarea potențialului științific și stimularea excelenței în domeniile cercetării și inovării. În cadrul întrunirii, secretarul de stat, Adriana Cazacu, a informat despre procedura de accedere la finanțare instituțională. De asemenea, a fost prezentat modelul

cererii de solicitare a finanțării, formularul programului instituțional de cercetare, precum și calendarul de evaluare a acestora în conformitate cu Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 1461 din 16.11.2023.

Noua Metodologie de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării a fost aprobată recent de către Guvern prin HG nr. 864/2023 și publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023,

nr. 430-432, art.1030. Conform prevederilor, alocațiile bugetare vor fi atribuite după câteva tipuri de finanțare instituțională: cel mult 90% pentru finanțarea de bază, 6% - pentru finanțarea complementară și cel puțin 4% - pentru finanțarea suplimentară. La eveniment au participat reprezentanți ai Ministerului Sănătății, Ministerului Culturii, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și ai organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării.

Cercetarea și inovarea – domenii prioritare în procesul de integrare europeană

Cercetarea este o prioritate la nivel european, iar apropierea Republicii Moldova de Uniunea Europeană va deschide tot mai multe oportunități pentru cercetătorii din țară. Despre aceasta a vorbit ministrul Dan Perciun în cadrul Zilei Științei, marcate în acest an cu genericul „Integrare europeană prin cercetare și inovare”. „Este necesar ca țara noastră să investească mai mult în cercetare și să apropie nivelul nostru de cercetare de cel al UE, iar aceasta înseamnă dezvoltare, inclusiv fonduri adiționale pentru cercetare”, a remarcat ministrul.

Ministrul Dan Perciun a vorbit despre rezultatele bune ale cercetătorilor noștri în cadrul Programului Orizont Europa. În prezent Republica Moldova are semnate 31 de granturi cu Comisia Europeană, 154 de propuneri eligibile și o rată de succes de aproape 26%, ceea ce e cu mult peste rata generală. De asemenea, ministrul a menționat despre stabilitatea domeniului pe care o va oferi noua metodologie de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării, cu o tranziție de la 50% la 90% în finanțarea instituțională de bază. Un alt rezultat, la care s-a referit Dan Perciun, este Programul Național în Domeniile Cercetării și Inovării pentru anii 2024-2027, care își propune să asigure dezvoltarea și finanțarea corespunzătoare a domeniului, cu o majorare a finanțării de la an la an cu 0,1% din produsul intern brut.

Dublarea burselor pentru doctoranzi și acordarea unei indemnizații anuale tinerilor doctori în știință în primii trei ani de activitate, încurajarea colaborării dintre mediul științific și mediul de afaceri, pentru a crește competitivitatea economiei naționale, stabilirea de noi parteneriate, organizarea concursurilor de proiecte de inovare, proiecte de transfer tehnologic, proiecte de vouchere inovatoare, sunt printre obiectivele care și le-a propus MEC în următoarea perioadă.

Prezentă la eveniment, Valentina Chicu, consiliera Președintelui Republicii Moldova pe domeniul educației și cercetării, a vorbit despre importanța atragerii tinerilor în știință. „Este cazul să soatem cercetarea din laborator și să mergem cu ea în instituțiile de învățământ, pentru ca să cultivăm acele caracteristici și competențe necesare tinerilor pentru a completa rândurile cercetătorilor, pentru că de cercetare are nevoie fiecare cetățean”, a spus Valentina Chicu. Mai multor cercetători din țară,

care pe parcursul ultimului an s-au evidențiat prin rezultate științifice remarcabile, le-au fost decernate diplome din partea Guvernului și a Ministerului Educației și Cercetării.

Publicul prezent la eveniment a avut ocazia să cunoască îndeaproape rezultatele și utilitatea cercetărilor și inovațiilor autohtone, expuse de cele 33 de instituții științifice și cca 300 de cercetători din Republica Moldova, prezenți la cel mai mare eveniment al anului din domeniul cercetării și inovării. Vizitatorii - adulți, tineri, copii - au avut posibilitatea de a fi antrenați în diverse activități interactive, unde au fost improvizate minilaboratoare științifice și prezentate numeroase experimente, organizate masterclassuri și diferite jocuri pentru copii, lecții publice, expoziții de carte, de artă plastică și decorativă.

Ziua Științei este organizată pentru a apropia cercetarea și inovarea de societate, a stimula interesul copiilor pentru aceste domenii și a tinerilor care doresc să facă o carieră în cercetare, dar și a populariza cele mai importante realizări ale cercetătorilor din țara noastră. Ediția din acest an a Zilei Științei a fost dedicată obiectivului de integrare europeană a țării noastre și vine să reafirme angajamentul comunității științifice de a contribui la realizarea acestui deziderat național.

Evenimentul, ajuns în acest an la a XIII-a ediție, a fost organizat de Ministerul Educației și Cercetării, cu suportul Uniunii Europene.

MEDICINIȘTII AU MARCAT ZIUA STUDENȚILOR PRINTR-O ACȚIUNE DE DONARE DE SÂNGE

Sute de studenți ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova s-au alăturat acțiunii „Donează sânge – fii erou!”, organizată de Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină din Moldova în parteneriat cu Centrul Național de Transfuzie a Sângelui.

Evenimentul a avut loc în data de 16 noiembrie 2023, în contextul Zilei Internaționale a Studenților, marcată anual la 17 noiembrie, cu scopul promovării campaniei naționale de donare a sângelui. Scopul campaniei este de a suplini rezervele de sânge în țara noastră, de a promova un mod sănătos de viață și de a dezvolta spiritul de responsabilitate socială a membrilor societății.

În timp ce le era prelevat sângele, studenții erau copleșiți de sentimente de mândrie și împlinire sufletească, deoarece ei conștientizează faptul că sângele pe care l-au donat va oferi altor oameni o șansă la viață. Loredana ne-a mărturisit că a mai

participat la astfel de acțiuni nobile: „E un obicei pe care l-am deprins încă de pe băncile colegiului de medicină. Motivația principală de a dona e strâns legată de dorința mea arzătoare să ajut oamenii aflați în suferință, pentru care orice mililitru de sânge contează”.

Vadim face parte din categoria celor care donează pentru prima dată, fiind motivat de colegii săi și inspirat de ideea că sângele său poate fi colacul de salvare pentru mulți oameni: „Mă simt foarte bine atât fizic, dar în special spiritual. Numai gândul că ajut mă înaripează. Sunt zeci de cazuri extreme în care pacienții necesită de urgență transfuzie de sânge, însă, cu regret, puțini oameni cunosc care sunt necesitățile reale de sânge pentru salvarea vieților”.

În cadrul evenimentului au fost colectați circa 84 de litri de sânge, indispensabili pentru suplinirea rezervelor de produse sanguine în țara noastră.

Mulțumim tuturor participanților care s-au alăturat acestei inițiative generoase și sperăm că în viitor vor convinge și pe cei din jur să facă o faptă nobilă pentru sănătatea oamenilor.

UTM-ISTUL CU „10” PE LINIE LA BAC, PREMIAT CU UN SMARTPHONE DE ULTIMĂ GENERAȚIE

Examenul maturității este un prim-pas, care dictează itinerarul carierei. A promova bacalaureatul cu „10” pe linie demonstrează inteligență, responsabilitate, un imens potențial

Susținând excelența în educație, dedicația tinerilor sărguincioși pentru carte, încurajând UTM-iștii cu rezultate excepționale în procesul didactic să-și continue studiile acasă, UTM vine cu premii generoase pentru absolvenții cu „10” pe linie la examenul național de bacalaureat. Devenită o tradiție, această practică reprezintă recunoașterea adusă tinerilor harnici și perseverenți pentru eforturile academice depuse de-a lungul anilor, încurajează studenții pentru a excela în carieră, atingând obiectivele profesionale stabilite.

Astfel, întru chip perfect al meritocrației, absolvent

al Liceului Teoretic „Ion Luca Caragiale” din orașul Orhei, student al Facultății de Calculatoare, Informatică și Microelectronică (FCIM), specialitatea Ingineria software, membru al comunității FAF, susținând cu „10” pe linie examenul național de bacalaureat, Mihai GURDUZA, a fost premiat cu un smartphone de ul-

timă generație de către administrația UTM. Pasionat de domeniul programării și al fizicii, Mihai își propune să obțină studii valoroase și să construiască o carieră de excepție în viitorul său profesional. Subliniază cu mândrie că munca îl înobilează pe om și că succesul și recunoașterea sunt roadele acestei pasiuni.

Rezultatele examenelor de absolvire a gimnaziului, discutate cu direcțiile de învățământ din țară

Rezultatele examenelor de absolvire a clasei a IX-a au fost discutate de Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare (ANCE) cu organele locale de specialitate în domeniul învățământului.

Mai exact, au fost luate în dezbateri cele mai importante constatări privind rezultatele examenelor de absolvire a gimnaziului, comparativ cu cele de la examenul național de bacalaureat.

Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare a constatat că:

- Procentul de note de 10, 9 și 8 obținute de elevii la examenele naționale de absolvire a gimnaziului este semnificativ mai mare decât la examenul național de bacalaureat;
- Rata de promovare de 100% la gimnaziu demonstrează efortul instituției ca toți elevii să finalizeze această treaptă de învățământ;
- În localitățile din zona Centru, inclusiv mun. Chișinău, există o abordare similară în organizarea și desfășurarea examenelor naționale;
- Se atestă diferențe mari în raioanele cu o rețea supra-dimensionată, dar fără o concurență între instituții;
- În raioanele cu licee mari, datele denotă o calitate mai înaltă a studiilor.

Toate aceste date urmează a fi luate în calcul de organele locale de specialitate în domeniul învățământului în organizarea examenelor în anul școlar curent. „Rezultatele examenelor naționale

de absolvire, în condițiile în care acestea sunt organizate și desfășurate în mod corect, reprezintă nu doar o estimare a performanței elevilor, dar și un instrument de evaluare a calității studiilor. Încurajăm instituțiile de învățământ și autoritățile locale să analizeze datele, pentru a scoate în evidență necesitățile de formare continuă pe anumite discipline”, a menționat ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciu.

Un subiect important al ședinței l-a constituit posibilitatea organizării sub monitorizare video a examenelor naționale de absolvire a gimnaziului. În acest sens, s-a discutat despre modificarea cadrului legal, costurile financiare pentru crearea și dotarea centrelor de examene, dar și cele pentru transportarea candidaților către centre.

Învățăm să depășim criza de vârstă

Departamentul Educația adulților și Dezvoltare personală din cadrul Centrului de Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” a reluat șirul activităților gratuite din programul de dezvoltare personală „Seniori 60+”. În acest context, formatoarea CFCL, dr. Ecaterina MOGA, psiholog, coach, a desfășurat două ateliere de dezvoltare personală online, în care a abordat depășirea crizei de vârstă și fericirea.

Referindu-se la distorsionarea concepției despre lume și viață, formatoarea a remarcat că în cultura actuală, obsedată de tinerețe, tot mai mulți oameni asociază îmbătrânirea cu pierderea frumuseții, a iubirii, a respectului și prea târziu realizează că viața trece. Cea din urmă, însă, poate fi cauza crizei de vârstă, care

este influențată și de: obiectivele nerealizate, așteptările nerealiste, imaginea de sine distorsionată, stima de sine scăzută etc. Respectiv, ulterior pot interveni: irascibilitatea, agresivitatea, divorțul, consumul de alcool sau droguri, frica de îmbătrânire, frica de boală, frica de moarte etc.

Pentru a învăța să își trăiască viața frumos, a accepta transformările, a învăța să se iubească psihologul a propus participanților schițarea unui plan de dezvoltare personală. Ulterior planul ar fi util în gestionarea corectă a tuturor fenomenelor maturității. În acest sens, a propus aplicarea *Scalei emoțiilor* concepută de Abraham-Hicks și *Piramida conștiinței* concepută de dr. David Hawkins.

Pavel Polișciuc: „Eu nu sunt singurul; cred că există oameni în Moldova, care rămân aici nu pentru salarii mari, trecutul sau prezentul glorios, ci din alte motive”

Primul lui pedagog care i-a deschis apetitul pentru lumea cuvintelor, pentru lectură, pentru literatură a fost și este tatăl său. Pavel Polișciuc nu a visat niciodată să devină dascăl, însă tocmai acel mediu propice din copilărie i-a influențat mai târziu destinul profesional, ajungând să obțină titlul de „Profesorul Anului 2023”. Pavel predă de nouă ani literatura universală la instituția de învățământ cu predare în limba rusă IPLT „Dimitrie Cantemir” din mun. Bălți. La vârsta de doar 29 de ani a reușit să devină un profesor-model care își inspiră discipolii.

făcut la Colegiul de Muzică și Pedagogie din mun. Bălți, din simplul motiv că iubeam muzica. Apoi au urmat studiile pedagogice la Universitatea „Alecu Russo” din mun. Bălți. Am venit să urmez o facultate, deoarece mi-am dat seama că literatura este mai aproape de mine decât muzica. Nu sunt unul dintre cei care și-au realizat visul din copilărie de a deveni profesor. Nu a existat niciodată un astfel de vis. Căutam doar ceva care să fie interesant pentru mine, aproape de mine, ceva ce mi-ar plăcea și mi-ar permite să mă dezvolt și, totodată, să-i ajut pe oamenii care mă înconjoară. Astfel am ajuns să predau ore de literatură în clasele de liceu.

– Care sunt avantajele sau aspectele plăcute ale meseriei de profesor, dar și cele mai puțin plăcute?

– Răspunsul meu va fi scurt și banal, dar dacă ne vor citi nu doar profesorii aș spune că toate momentele plăcute din munca unui profesor sunt legate de oameni, toate momentele mai puțin plăcute sunt legate de hârtii și birocrație.

– Toți cei 9 ani de carieră i-ai consacrat IPLT „Dimitrie Cantemir”. Este liceul pe care l-ai absolvit?

– Nu. Am absolvit liceul din orașelul Frunze din nordul Moldovei, nu departe de frontiera cu Ucraina, după care am studiat un an în centrul raional din Ocnița. Apoi am crezut că sunt muzician și am venit în mun. Bălți să studiez la Colegiul de Muzică și Pedagogie. Acolo mi-am dat seama că nu sunt muzician. Dar am absolvit Colegiul și am susținut bacalaureatul. Mama, prietenul meu, a avut o influență deosebită asupra mea, ea a predat limba și literatura rusă la gimnaziul din satul

rat să pună corect întrebări discipolilor. De ce crezi asta?

– Chiar cred că este important să poți pune întrebări. În lumea de astăzi, a informațiilor ușor disponibile („răspunsuri ieftine”), un profesor bun trebuie să demonstreze importanța și valoarea întrebărilor. Majoritatea elevilor, navigând pe net, pot găsi orice formulă, semnificația oricărui concept și informație despre aproape orice subiect în câteva secunde. Cu toate acestea, cele de mai sus nu corelează adesea cu capacitatea de a gândi critic, de a se îndoi, de a lucra cu surse și de a analiza datele. Într-o astfel de situație, afirmația laconică a filozofului Hans-Georg Gadamer, „Întrebarea este mai dificilă decât răspunsul”, capătă o relevanță deosebită. Un profesor bun conduce o conversație euristică, stăpânește problematizarea, încurajează activitățile de cercetare ale elevilor și nu se mulțumește niciodată cu simpla memorare și raționamentul superficial.

– Ai avut un profesor preferat la școală? Ce materie a predat?

– Am avut mulți profesori minunați în viața mea. Desigur, nu pot să nu-l menționez pe tatăl meu, pastorul bisericii evanghelice. Predicile lui, rafturile de cărți, cutiile cu cărți în pod, CD-urile cu diferite filme și discurile de muzică – toate acestea m-au înconjurat încă din copilărie și au fost un mediu bun pentru mine să iubesc să citesc, să analizez și să-mi formez multe dintre convingerile și interesele mele. Când eram la școală, m-a impresionat profesorul meu de istorie, domnul Octavian Alecsandru. Avea o abilitate fantastică într-o lecție de a reuși să-i întrebe pe toți cei care s-au pregătit și au vrut să răspundă, pe cei câțiva elevi care nu erau prea bine pregătiți pentru lecție, dar au venit mai mult pentru distracție, și să predea un subiect nou, astfel încât să facem notițe într-un caiet (asta a fost cu mult timp în urmă, nu îmi amintesc...să fi fost ceva probleme cu manualele), iar la sfârșitul lecției să mai rămână încă 5 minute pentru a povești din viață, glume și discuții despre jocuri de calculator (desigur, strategii legate de istorie). Acest lucru m-a uimit, pentru că la alte lecții profesorii erau grăbiți, simțeam presiune și tensiune, memorizam mai rău, scriam mai puțin și eram mai obosiți. Acum îmi amintesc că domnul Octavian Alecsandru avea un ceas mare de metal pe mână, în timpul orelor îl scotea, îl pune pe masă și se uita adesea la el. Atunci nu am acordat atenție acestui amănunt; când eram elev, principalul lucru pe care îl știam era că la lecțiile dumnealui ne simțeam bine și încrezători. Acum sunt profesor și, amintindu-mi acest lucru, înțeleg cât de importante sunt gestionarea și monitorizarea corectă a timpului. La universitate, coordonatorul meu științific a fost Vladimir Nikolae Brajuc. Lucrul cu el a fost plin de spirit de libertate, curaj explorator și cooperare. Mi-a permis să aleg subiectele lucrărilor mele (licență și master) în mod independent. A riscat să împartă cu mine responsabilitatea pentru

– Îți amintești de prima ta lecție predată? Ce ai simțit atunci?

– Am început să predau de când aveam vreo douăzeci de ani. Atunci au început să mi se adreseze după patronimic. Îmi amintesc bine prima mea zi de muncă la școală. Toată viața, la școală, la facultate, la universitate, am stat mereu în prima bancă. Iată și în acea zi era ora șapte dimineața, am intrat într-o clasă pustie și m-am așezat în prima bancă în fața mesei profesorului. Am stat așa câteva minute, până mi-am dat seama că deja nu mai sunt student, ci profesor, iar acum trebuia să stau de cealaltă parte. A fost greu să te obișnuiești cu această nouă perspectivă. Nu aveam nici o teamă de public, nici mândrie, nici sentimentul propriei mele superiorități. Doar interes și povara responsabilității. Când ești student, ești responsabil în fața unui profesor, când ești profesor (și stai de cealaltă parte) ești responsabil în fața a treizeci de elevi. În acest sens, toate lecțiile care au urmat nu au fost diferite de prima.

– Într-un interviu spuneai că un pedagog trebuie să știe neapă-

alegerea mea, iar aceasta era legată de cartea „Geneza” – etică, estetică, epistemologie în literatura modernă. De la acest profesor am învățat o lecție de încredere în elevii mei, precum și o lecție de libertate creativă. Mulțumesc pentru această întrebare, nu știu cât de interesantă va fi pentru cititori, dar pentru mine a fost foarte importantă. Pentru că în minte îmi apar acum numeroase imagini cu oameni, numele și prenumele lor, iar inima mea este plină de recunoștință.

– Ai hobby-uri? Au cumva legătură cu munca ta?

– Cuvântul „hobby” nu întâmplător este asemănător cu cuvântul „hobbits” (personaje celebre din cartea „Stăpânul inelelor” de profesorul John Ronald Tolkien). Cuvântul „hobby” însemna în engleză cai mici, apoi cai de jucărie, iar acum hobby-uri și activități de agrement. Tocmai ați citit un exemplu de ceea ce se numește etimologie, știința originii cuvintelor. Aș putea spune că acesta este unul dintre hobby-urile mele. De fapt, am hobby-uri diferite: muzică, filme, cărți, popularizarea științei, filozofie, călătoria. Are legătură cumva cu munca mea? Da, cu siguranță! Pentru că în predare trebuie să-ți folosești toate resursele, iar un hobby este cea mai importantă resursă, o sursă de cunoștințe, experiență, emoții și idei.

– Ce le spui copiilor care, din anumite motive, nu vor să învețe?

– Poți să-ți expui părerea doar când înțelegi care este problema. Deseori în școală încercăm să dăm răspunsuri la întrebări pe care elevii nu ni le pun. Aceasta este problema principală. În primul rând, trebuie să existe o cerere, un interes, un sentiment de problemă insolubilă, apoi răspunsul pe care îl așteptăm va fi o ușurare, nu o povară. Dacă un student nu vrea să studieze dintr-un motiv oarecare, trebuie să începeți cu o întrebare, nu cu o afirmație. Ce fel de întrebare ar trebui să fie aceasta? Aceasta ar trebui să fie o întrebare care să-l ajute pe elevul însuși să înțeleagă de ce nu vrea să studieze. Și te va ajuta. El însuși nu știe de ce este așa și, desigur, nu va putea răspunde imediat. Odată ce înțelegi cauza: oboseala, lipsa de succes, lipsa de practică, plictiseala, vei putea găsi cuvintele și recomandările potrivite. Fără acestea, vei rosti pur și simplu banalități goale din fundul unei găuri adânci numită „evidență”.

– Ca profesor cu pondere, nu ezit să îți pun următoarea întrebare: ce disciplină ar fi trebuit să fie predată în școli, ca discipolii să fie gata să înfrunte furtunile vieții?

– Furtunile vieții este o îmbinare de cuvinte care este colorată cu nuanțe poetice și ideologice. Răspunsul la această întrebare depinde foarte mult de valorile pe care le susține o anumită persoană.

(Continuare în pag. 4)

Educația ecologică a elevilor prin activități formative

Creșterea implicării elevilor în activități formative focusate pe protecția mediului constituie o prioritate națională, care vizează în mod direct capacitățile de dezvoltare durabilă a societății în viitor.

Corina MUNTEANU,
profesoară de biologie
și discipline ecologice,
grad didactic întâi, I.P. Colegiul
de Ecologie, mun. Chișinău

Scopul organizării activităților instructiv-educative, destinate marcării zilelor notorii de mediu, a constat în formarea deprinderilor și abilităților practice temeinice de implicare personală a elevilor, precum și de dezvoltare a simțului responsabilității lor față de protecția mediului.

În perioada 01-31 octombrie 2023, elevii din cadrul IP Colegiul de Ecologie din mun. Chișinău, specialitatea Ecologie și Protecția mediului, s-au implicat activ în organizarea și desfășurarea diverselor activități instructiv-educative destinate zilelor notorii de mediu conform Calendarului Ecologic.

Startul desfășurării activităților a fost dat cu marcarea la data de 01 octombrie a **Zilei Mondiale a Habitatului**, unde obiectivul țintă s-a axat pe organizarea de către elevii a unei sesiuni de informare despre resimțirea schimbărilor care au loc în mediu, și anume: efectele schimbărilor climatice, poluării componentelor de mediu, epuizării resurselor naturale, creșterii populației, provenite din interacțiunea nefastă a habitatelor umane cu habitatele naturale.

În cadrul marcării acestei zile, elevii s-au implicat activ în toate activitățile propuse, în rezultatul cărora am hotărât de a continua ideea și

a organiza alte activități formative cu includerea unui număr mai mare de elevi de la diferite specialități. Această decizie a constituit pretextul pentru desfășurarea unei alte serii de activități incitante cu *caracter ecologic*.

La data de 4 octombrie a fost organizat un atelier de lucru cu genericul **4 octombrie - Ziua Mondială a Animalelor**, o zi specială dedicată cunoașterii vieții animalelor și legăturii noastre continue cu ele.

În cadrul atelierului elevii au apreciat rolul pe care animalele îl au în viața noastră - atât cele de companie, cât și cele din fauna sălbatică - și necesitatea protejării lor.

Elevii participanți au testat diferite aplicații și platforme digitale, unde au avut sarcina de a elabora un produs care să includă identificarea Eco a soluțiilor de protecție a animalelor din fauna sălbatică. Această sarcină l-a individualizat pe fiecare, dându-i posibilitatea de a-și activa imaginația și creativitatea.

Impresii împărtășite de elevi:

- „Expoziția **„Octombrie - în 3 pași ecologici”** ne-a dat posibilitatea să ne împărtășim exemple de bune practici cu alți elevi din instituție”;
- „Activitățile propuse au fost foarte interesante și creative, cu mesaje profunde pentru fiecare activitate în parte”;
- „Am avut posibilitatea de a ne manifesta altfel, noi fiind actorii principali”;
- „Fiecare părere, idee propusă a fost apreciată de ceilalți participanți”.

Concluzii:

Elevii participanți au fost foarte creativi și au propus Eco soluții de protecție a mediului, au elaborat materiale informative, au testat diferite aplicații și instrumente digitale, au diseminat experiențele acumulate cu alți colegi din instituție și din afara ei.

Realizarea activităților instructiv-educative au facilitat și format deprinderi și abilități practice și, în același timp, i-a sensibilizat și încurajat pe elevi să promoveze protecția mediului.

Așteptările mele pentru viitor sunt ca elevii participanți la activitățile realizate, destinate marcării zilelor notorii de mediu, să dorească să se implice și în alte acțiuni de voluntariat, care vor motiva publicul larg să-și dezvolte un comportament activ de protejare a mediului.

Din aceste acțiuni, cred, elevii au învățat că a fi un cetățean responsabil înseamnă a avea respect față de mediul înconjurător și a-l proteja în fiecare dintre cele 365 de zile ale unui an.

La data de 13 octombrie a fost marcată **Ziua Mondială pentru Reducerea Riscului Dezastrelor Naturale**, prin organizarea celui de al II-

lea atelier de lucru, unde obiectivul țintă s-a axat pe creșterea gradului de conștientizare a populației asupra reducerii expunerii la dezastrele naturale, precum și despre înțelegerea importanței controlului și înlăturării riscurilor pentru sănătatea populației și ale bunurilor acestora.

În cadrul acestui atelier elevii au fost antrenați atât în realizarea fișelor de lucru individuale și în grup, cât și în elaborarea panourilor publicitare și pliantelor, în rezultatul cărora s-au obținut cele mai inedite produse.

Finalizarea activităților propuse a culminat cu organizarea expoziției **„Octombrie - în 3 pași ecologici”**, unde au fost prezentate produsele elaborate de elevi pentru fiecare activitate și tematică specifică.

(Continuare din pag. 3)

Cineva va spune că avem nevoie de materialism dialectic, de comunism științific, cineva va spune că avem nevoie de fundamentele culturii ortodoxe sau de o nouă etică. Eu sunt baptist. Asta înseamnă că eu cred în Isus Hristos, în Biblie, dar și în botezul adulților și separarea dintre biserică și stat.

Pavel Polișciuc: „Eu nu sunt singurul; cred că există oameni în Moldova, care rămân aici nu pentru salarii mari, trecutul sau prezentul glorios, ci din alte motive”

Ca susținător consecvent al separării școlii de orice îndoctrinare ideologică, cred că ideea unor astfel de subiecte, dictate de sus, va fi nedreaptă și crudă. Nu cred în disciplină, dar cred în oameni. Dragostea, onestitatea, curajul și capacitatea de a ierta te ajută să faci față dificultăților vieții. Dacă suntem astfel de oameni și nu memorăm pur și simplu aceste lucruri, ci le arătăm prin fapte, cu siguranță îi va ajuta pe elevii noștri. De asemenea, cred că ar trebui să avem suficientă rațiune pentru a înțelege că școala nu este sfârșitul întregii vieți a unui copil. Pe scurt, dacă predați matematică, nu vă așteptați că va

apărea o materie care să-i învețe pe copii cum să facă față dificultăților vieții, în cazul dumneavoastră acea materie este matematica. Dar nu fiți tentați sau descurajați și nu credeți că aceasta este o sarcină pe care o puteți face singuri. Dați un exemplu bun, dați sfaturi înțelepte și faceți cosinus și sinusuri la fel de familiare discipolilor ca Barbie și Spider-Man.

– Care este cel mai bun sfat pe care l-ai primit vreodată și care ți-a influențat viața?

– Cel mai important sfat pe care l-am primit a fost de la un cardiolog, când m-a diagnosticat cu sindromul de oboseală cronică. A spus că trebuie să mă îngrijorez mai puțin, să mă odihnesc mai mult și să mănânc de trei ori pe zi. Probabil că părinții mei mi-au spus ceva asemănător toată viața, dar când ai insomnie și atacuri de panică, ceva se întâmplă cu auzul tău, începi să auzi foarte bine și asta îți afectează stilul de viață.

– Care a fost cel mai important succes din cariera ta profesională?

– Cred că formal ar fi victoria în concursul „Profesorul anului” din acest an. Nonformal, acestea sunt cuvintele unuia dintre elevii mei, pe care l-am întâlnit la câțiva ani după ce a absolvit școala. El

mi-a zis: „M-ai învățat să citești”. Permiteți-mi să vă reamintesc că predau în clasele a X-a – a XII-a, așa că nu este vorba despre cunoașterea literelor.

– Care este mottoul vieții tale?

– Îmi place afirmația lui Gustav Mahler: „Tradiția nu înseamnă venerarea cenușii, ci transmiterea focului”. Sunt profesor de literatură și trăiesc înconjurat de cărți, așa că aceasta este o întrebare cu adevărat dificilă. Într-un fel, întreaga mea viață se bazează pe citate din Biblie, Dostoievski, Kierkegaard, Lewis, Tolkien, Turgheniev, Homer,

Montaigne, Shakespeare, Pușkin, Augustin, Tolstoi, Pascal, Platon, Unamuno și așa mai departe, la infinit.

– Pavel, îți mulțumim pentru răspunsuri captivante și sincere, pentru pasiunea și dedicarea ta ca dascăl. Apreciam că ești aici, în Republica Moldova, să-ți slujești semenii, și că nu te-ai lăsat tentat de ofertele venite din alte țări, ci ai rămas ca să dai ce ai mai bun generației tinere. Mult succes!

A intervievat

Silvia ȚURCAN
(traducere din limba rusă)

Platformele electronice de învățare – cheia succesului elevilor

În era digitală în care viețuim, platformele electronice de învățare au devenit o componentă fundamentală a procesului educațional. Aceste platforme au evoluat semnificativ în ultimii ani, devenind tot mai accesibile și interactive. Ele se constituie într-un instrument esențial în vederea sprijinirii reușitei elevilor și dezvoltării unui sistem educațional modern și eficient. În acest eseu voi explora modul în care platformele electronice de învățare au devenit zona-cheie a succesului elevilor.

Iată câteva arii pe care le consider „chei” ale succesului:

Accesibilitate și flexibilitate

Una dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă elevii este accesul la resursele educaționale de calitate. Însă platformele electronice de învățare aduc o soluție esențială prin furnizarea de materiale educaționale online, accesibile oricând și oriunde. Acest aspect este crucial, în special pentru elevii care se confruntă cu resurse financiare limitate sau care locuiesc în zone geografice izolate. Prin intermediul platformelor respective, elevii au acces la o gamă variată de cursuri și materiale educaționale, ceea ce le permite să acumuleze cunoștințe și să dezvolte abilități.

Mai mult decât atât, flexibilitatea pe care o oferă o platformă electronică de învățare este esențială pentru mulți elevi. Astfel, ei au posibilitatea să-și stabilească propriul ritm de învățare, să identifice momentele în care sunt mai productivi și să revină asupra materialelor ori de câte ori este necesar. Această abordare personalizată a învățării poate contribui semnificativ la succesul lor.

Diversitatea resurselor educaționale

Platformele electronice de învățare pun la dispoziție o gamă largă de resurse educaționale, de manuale digitale, videoclipuri și teste practice. Această diversitate permite elevilor să exploreze subiectele în profunzime și să găsească metodele de învățare care se potrivesc cel mai bine stilului lor individual. De exemplu, un elev poate beneficia de resurse multimedia, în timp ce unul care preferă textul scris poate accesa manualul digital.

Colaborare și interacțiune

Platformele de învățare electronice nu se limitează doar la furnizarea de informații. Ele mai facilitează colaborarea și interacțiunea între elevi și profesori, precum și între elevi. Forumurile

de discuții, conturile și instrumentele de colaborare online permit învățăcelilor să discute subiectele, să colaboreze în procesul realizării anumitor proiecte, dar și să se instruiască reciproc. Această interacțiune stimulează gândirea critică și dezvoltă abilități sociale, ceea ce, consider, este esențial în lumea modernă.

Monitorizarea progresului și feedback personalizat

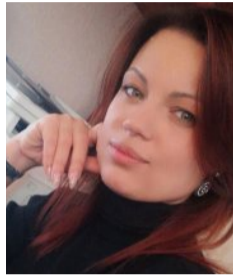
Platformele electronice de învățare oferă posibilitatea de a monitoriza progresul în timp real. Profesorii pot urmări performanța elevilor și pot oferi feedback personalizat și recomandări pentru a-i ajuta. Această transparentă în evaluarea progresului poate motiva elevii să-și îmbunătățească constant performanța.

Scopul articolului de față este de a prezenta câteva platforme digitale utilizate în activitatea mea didactică și de a oferi exemple cu privire la modul lor de folosire. Este de menționat faptul că toate site-urile pe care le voi descrie în continuare, oferă posibilitatea realizării unor conturi gratuite, fapt care le face să fie accesibile oricărui cadru didactic. De asemenea, foarte important este și faptul că deși prezentarea de față este aplicată pe domeniul asistenței sociale, toate aceste platforme pot fi utilizate de orice profesor, indiferent de materia predată.

În continuare prezint cele mai accesibile și reușite platforme, exersate și folosite la diferite etape ale lecției, ținând cont de structura ERRE (Evocare - Realizarea sensului - Reflecție - Evaluare).

Evocare

Resursa digitală **Wordwall** mă ajută mult în evaluarea cunoștințelor elevilor și în crearea unei experiențe de învățare interactive și distractive. Această provocare educațională m-a ajutat să sporesc interesul școlărilor față de discutarea temei de acasă și să-i încurajez să-și dezvolte abilitățile și să-și consolideze cunoștințele într-un mod distractiv.

Aliona TAȘNIC,
grad didactic I, profesoară
de științe socioumane,
Colegiul „M. Eminescu”
din Soroca

În activitatea didactică obișnuiesc să utilizez activitățile interactive de **extensie** (educatieinteractiva.md/) pentru a testa cunoștințele elevilor la început de lecție, dar și după predarea conținutului nou – la reflecție. Ucenicii pot lucra atât individual, cât și în grup, iar rezultatele finale (ideile, soluțiile, sugestiile) sunt discutate colectiv. De exemplu, le propun o serie de afirmații la care ei răspund prin Adevărat/Fals. Sau îi îndemn să analizeze un studiu de caz, după care le cer să identifice: problema beneficiarului, cauzele apariției acesteia, soluții pentru ameliorarea sau diminuarea situației de criză.

Realizarea sensului

În cadrul cursurilor mele, utilizez tabla virtuală **padlet** pentru a însuși un subiect nou. De exemplu, așez materialele necesare pe ea și cer elevilor să le răsfoiască la începutul lecției. După studierea conținutului, discutăm împreună și facem claritate în întrebările apărute. De asemenea, practic organizarea sesiunilor colective de brainstorming. De pildă, propun o situație-problemă, prin eforturi comune, elevii determină soluții/strategii de diminuare a acesteia. Îmi place că fiecare discipol își poate scrie ideile, iar ceilalți le pot vedea și chiar pot lăsa un comentariu sau un like. La fel și eu, în calitate de profesor, pot comenta și oferi like-uri, dacă ideile sunt corecte.

Instrumentul **canva** mă ajută să realizez materiale didactice vizuale online dinamice și creative. Predarea nu mai este atât de plictisitoare, datorită posibilității de a prezenta conținutul cursului într-un design grafic modern, plăcut și atractiv pentru elevi.

Reflecție

Am îndrăgit foarte mult aplicația **Online Test Pad**, pentru că simplifică foarte mult munca profesorului: este ușor de utilizat și diversă ca funcționalitate. În cadrul orelor mele de curs o folosesc ca evaluare a cunoștințelor, a sarcinilor practice, precum și pentru teme. Acest serviciu îmi oferă posibilitatea de a evalua rapid elevii, cunoștințele și abilitățile acestora. Unul din principalele avantaje ale Online Test Pad este procesarea instantanee a rezultatelor testelor și primirea raportării complete.

Platforma **IdeaBoardz** (<https://ideaboardz.com/>) poate fi utilizată la diverse etape ale lecției, dar eu prefer s-o aplic la final pentru a evalua gradul de înțelegere a temei sau la autoevaluarea elevilor. De exemplu, creez un panou cu 4 secțiuni intitulate: 1. *m-am înecat în neînțelegerea temei*; 2. *am înaintat cu greu*; 3. *am ajuns la final cu brio*; 4. *am stabilit propriul record*. Elevii plasează stickerul virtual în secțiunea cu care se asociază, după care împreună analizăm nivelul de asimilare a cunoștințelor noi.

Continuând ideea celor relatate anterior, vreau să menționez că predarea, consolidarea și evaluarea pot fi mai plăcute deopotrivă pentru profesor și elevi, atunci când sunt pregătite cu ajutorul instrumentelor digitale, mai ales că în prezent există o plajă largă de opțiuni care pot fi folosite în clasă și care

susțin demersul educațional, oferind experiențe care să ajute învățarea.

Pentru a demonstra eficiența instrumentelor TIC în procesul de predare - evaluare a cursurilor din programele de formare profesională, am realizat o microcercetare, aplicând un chestionar elevilor Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca. Rezultatele sondajelor le puteți vizualiza în imaginile ce urmează:

Analizând datele obținute, putem observa că în instituție predomină tendințele de modernizare a sistemului de învățământ, asigurat prin introducerea tehnologiilor informației și comunicațiilor în procesul de învățare. Cadrele didactice își orientează activitatea spre dezvoltarea personalității elevului, dezvoltarea abilităților sale creative, formarea abilităților de gândire alternativă și îmbunătățirea calității, astfel pregătind o persoană pentru viață într-o lume în continuă schimbare.

Platformele electronice permit accesibilitatea, flexibilitatea, diversitatea resurselor educaționale, interacțiunea și monitorizarea progresului elevilor. Cu toate acestea, este important să se mențină un echilibru între învățarea online și interacțiunile tradiționale în clasă, pentru a dezvolta abilități sociale și de comunicare ale elevilor. Prin integrarea eficientă a platformelor electronice de învățare în sistemul educațional, putem observa că acestea devin o resursă valoroasă în sprijinirea succesului elevilor într-o lume în continuă schimbare.

Dezvoltarea gândirii critice la elevii din clasele gimnaziale

(ANALIZA DOCUMENTELOR ISTORICE)

Una dintre cele mai importante abilități pe care trebuie să le posedă elevul contemporan este gândirea critică. Acesta este un instrument cu care copilul poate aprecia lumea din jurul său și oferă o notă corectă la cele văzute sau auzite. Respectiv, această abilitate trebuie formată încă din fragedă copilărie și dezvoltată pe parcursul ciclului școlar. Din acest motiv școala are o partitură aparte în această direcție și fiecare obiect de studiu trebuie să contribuie la evoluția acestei abilități indispensabile unui individ modern.

Ce prevede în sine „gândirea critică”? Poate nu este decât plafonare a unui nou trend educațional? Desigur că nu! Este o abilitate prin care copilul apreciază corect lumea din jurul său: analizează, investighează, compară sau își formează idei despre anumite lucruri cu care este bombardat zi de zi din sursele mass-media, din contactul cu alte persoane și nu numai. Astfel doar atunci vom înțelege importanța

dezvoltării „gândirii critice”. Probabil, istoria este unul dintre obiectele care are un rol semnificativ în cadrul acestui proces, deoarece elevul poate analiza, pune întrebări corecte sau simula alt mers al evenimentelor și-n cele din urmă a crea / deduce o concluzie. Cel mai lesne este axarea pe sursele istorice, care oferă elevului perspectiva de a aprecia un adevăr istoric sau corectitudinea acțiunilor anumitor persoane. De exemplu, intrarea României în cel de-al Doilea Război Mondial și alianța cu Germania nazistă a mareșalului Antonescu. Elevul, pentru a stabili dacă a fost o greșală sau necesitate vitală în salvarea acestui act, va analiza ofertele și perspectivele de alianță. Va investiga discursurile diferitor personalități istorice privind această decizie dificilă și, desigur, va studia harta cu toate fronturile de luptă. Va presupune ce ar fi însemnat o decizie total opusă și consecințele ei pentru teritoriul și populația României.

Analizând aceste aspecte, elevul poate formula o concluzie despre corectitudinea hotărârii aderării la Axă. Desigur, poate analiza discursul personajului istoric și chiar emoțiile care l-au dirijat în acel moment. Profesorul nu poate interveni radical, prin expunerea propriilor concluzii, el are doar rolul de a observa desfășurarea corectă a procesului de cercetare, de a-l orienta ușor pe elev și a sesiza procesul cognitiv prin care trece acesta în realizarea sarcinii propuse. Pentru a atinge aceste performanțe în clasele a VIII-a - a IX-a, este necesar de a forma această abilitate din clasa a V-a. Pare a fi dificil, luând în considerare că în clasa a V-a are loc fenomenul de adaptare la noul ciclu școlar, poate și la alți colegi, dar acest lucru e necesar de a-l dezvolta treptat, de la cele mai simple documente / acțiuni (de exemplu, apariția artei în preistorie - consolidarea motivului de a desena) până la decizia de împărțire a Imperiului Roman în cel de Apus

și Răsărit, cu toate perspectivele și dezavantajele acestei hotărâri. Lăsând elevul să se confrunte cu un document istoric, trebuie să-l facem să înțeleagă că el este aidoma unui sculptor în fața unei bucăți de marmură, nu știe sigur unde poate să ajungă prin analiză / cercetare, dar știe cu certitudine metodele de realizare a sarcinii. Profesorul nu poate șopti sau indica calea corectă încontinuu, ci elevul de sine stătător trebuie să găsească soluții la diferite probleme, să învețe stabilirea unor obiective corecte și alegerea metodelor eficiente de lucru. Într-o epocă centrată pe elev, nu putem să nu-i formăm abilitatea de „gândire critică”. Probabil, la istorie acest proces este mai ușor de realizat, datorită faptului că cunoaștem consecințele anumitor decizii sau acțiuni, rămânându-i elevului doar sarcina să analizeze, să aprecieze, compare și deducă o concluzie corespunzătoare.

Care sunt totuși perspectivele dezvoltării „gândirii critice”? În

primul rând, este faptul că un elev începe a formula corect întrebările în raport cu problema cercetată, respectiv va primi și răspunsurile necesare, fiind informat în mod adecvat. Va supune ideile sale unui control critic, așa cum afirmă filosoful și psihologul american John Dewey. Va reuși să facă conexiuni între diferite obiecte de studiu (transdisciplinaritate sau cel puțin interdisciplinaritate), iar mai apoi va utiliza aceste conexiuni în viața de zi cu zi. Scopul instituțiilor de învățământ este pregătirea copiilor pentru viitor, dar în viața de matur, plină de provocări, este imposibil de supraviețuit fără gândire critică. În caz contrar, ajungem la afirmația marelui poet român Mihai Eminescu: „Mulți lucrează, dar puțini gândesc”.

Victoria MAZUR,
profesoară de istorie
și educație pentru societate,
grad didactic unu,
LT „Orizont”, filiala Ciocana

Deschizător de drumuri în cercetarea mitologiei autohtone

185 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI BOGDAN PETRICEICU HASDEU

Interul lui B.P. Hasdeu pentru mitologia autohtonă și-a găsit expresie într-o serie de investigații folclorice, unde au fost propuse discuții mai multe aserțiuni, opinii, probleme de cercetare din spiritualitatea geto-dacică. Mitologia autohtonă, în expresia ei modernă, se sprijină pe valorificarea tradițiilor populare, dezvăluie modalități de transfigurare artistică a realității, prin prisma de viziuni și reprezentări, ce caracterizează personalitatea creatoare a poporului român. Arhetipul Dochiei, la care exegetul revine de mai multe ori în investigațiile sale științifice, se prezintă drept un model ipotetic, este simbolul emblematic al unui spațiu sacru de valori circumscris în aspectele sale fundamentale. Dochia, personificarea străvechii Dacii, simbolizează, în accepția savantului, constituirea istorică a românilor, dar, în același timp, se încadrează și în resorturile unui cadru natural, văzut în dimensiunile descriptive ale imaginației dacice, în strânsă legătură cu miturile statornice.

B. P. Hasdeu

În viziunea lui Hasdeu, arhetipurile constituie o modalitate de inițiere într-un sistem mitologic de referință, este o modalitate de promovare a ființei naționale și orientarea spre genealogia primară. În această ordine de idei, cultul zeiței-mume Dochia, cu multiplele ei semnificații individualizatoare, devine una din preocupările fundamentale de cercetare în studiile lui B.P.Hasdeu. Imboldul survine din dorința de reconstituire a vestigiilor trecutului, pentru a scoate la lumină nivelurile de gândire mitică ale stratului autohton, a dezvălui cele mai adânci zone ale spiritului popular, autorul propune o modalitate de promovare a ființei naționale și orientarea către genealogia primară.

Împietrirea Dochiei pe o stâncă din Ceahlău, la care se referă B.P.Hasdeu într-o lucrare din tinerețe, este de origine mitico-legendară, dar, în același timp, ne duce cu gândul spre intuiția unor tărâmurii originare, este redată personificarea unui cadru natural văzut în dimensiunile descriptive ale imaginației dacice. „Pe una din terasele Ceahlăului, scrie B.P.Hasdeu, se ridică o statuie neghioabă, neproporțională de 5 arșini, cunoscută în popor sub denumirea de Zeița Dochia. Ea reprezintă vag, un chip de femeie căreia îi curge din față un izvor de apă. De jur împrejurul statuii sunt împrăștiate pietre mari, care au căpătat în imaginația poporului forma unor oițe.”

Străvechea legendă a naturii, cu oscilațiile ei caracteristice pentru echinocliul de primăvară, transpare din involburările spirituale ale timpului mitic, cercetătorul încearcă să reactualizeze ficțiunea mitică, sprijinindu-se pe descoperirile predecesorilor săi, pentru a reconstitui itinerarul emblematic al Dochiei în dimensiunile sale ontologice, cognitive, existențiale. „Dochia (Eudochia), subliniază în altă parte B. P. Hasdeu, era fiica unui rege puternic, nespuse de frumoasă, ea fiind urmărită, după cucerirea Daciei, de către Traian, se ascundea de el aici, păscând o turmă. În cele din urmă, după cum subliniază în continuare exegetul, „fiind găsită în acest adăpost, ea a fost transformată de către Zeu, la rugămintea ei, în statuie ca să nu-și piardă cinstea.”

În procesul de dezvăluire a arhetipurilor străvechi, inclusiv cel al Dochiei, Hasdeu se orienta într-o anumită măsură spre cunoscuta

legendă a lui Gh. Asachi „Traian și Dochia”, publicată în 1840, în dorința de a promova reconstituirea unui spațiu sacru de valori în aspectele sale fundamentale. Luând în discuție lucrarea respectivă, savantul făcea abstracție de ficțiunea mitică: „eu nu împărtășesc legenda populară, pentru că legenda nu este un eveniment real”, dar și-a sprijinit aserțiunile în baza unor documente vechi și a muncii de cercetare pe teren, fiindcă, așa cum precizează Hasdeu în continuare, nu numai Gh.Asachi, dar și „cuvintele lui Cantemir m-au făcut să introduc pe Dochia în mitologia românească.

Pe deplin convins că „înțelepciunea care te duce pe drumul desăvârșit se află în folclorul fiecărui popor”, Hasdeu are inspirația să creeze cadrul mitic al unui spațiu originar, unde și-a găsit expresie „putința perceptorii de învățături menite să ridice conștiința la asemenea nivel, încât să poată să vină la timpul potrivit în contact cu adevărul”. Imboldul spiritual a lui B.P. Hasdeu se manifestă din dorința de reconstituire a adevărului științific, autorul pornește de la niște izvoare de cunoaștere esoterică, ca să scoată în lumină nivelurile de gândire mitică ale stratului autohton, orientând cititorul spre cele mai adânci zone ale spiritualității autohtone, care pare să fi coborât de undeva din conștiința universală.

Disponibilitatea imaginativă a lui B. P. Hasdeu față de etnogeneza mitică despre Dochia se manifestă prin „mai multe nivele”, pe de o parte, se are în vedere „mitul arhaic păstoresc-universal”, făcându-se referință la cunoscuta legendă a naturii, când Dochia, lăsând cojoacele, îngheață și se pietrifică într-o stâncă, iar pe de altă parte, este întrevăzut „un mit istoric”, care se prezintă drept „o soluție de transcendere a impasului, ca o împlinire dată de Zamolxis rugămintii fetei de împărat, care își va apăra în această ipostază integritatea ființei”.

Având cunoștințe profunde în domeniul civilizațiilor străvechi, Hasdeu aduce argumentele sale de rigoare pentru a prezenta niște lecții ale istoriei, dar și a demonstra în mod concret originea autohtonă a stratificării statuii de pe Ceahlău, care în mod veritabil „reprezintă singurul monument dac... printre mulțimea de idoli slavi”, iar vechea legendă populară despre Dochia capătă o nouă plenitudine, devi-

din miturile autohtone, făcând o analogie dintre personajul dacic și întruchipările Zeiței-Mame „din lumea pelasgică”, a căror supraștie se manifestă prin niște calități magice deosebite, ele asigură fertilizarea naturii și a universului, după cum putem surprinde din mărturisirile lui Apuleius, în baza cărora Hasdeu se documentează în elaborarea aserțiunilor sale științifice. Cu această ocazie, evidențiem un fragment preluat și interpretat de Hasdeu: „Eu sunt mama natură a tuturor lucrurilor, stăpâna stihilor (deveratoarea) secolelor, eu sunt suverana împără-

lor, regina umbrelor, tăcerea sumbră a iadului. Divinității mele unice, deși multilaterale, i se închină toată lumea, sub diferite nume. Unii mă numesc Mama Zeilor, alții Artemis”. De aceea este explicabilă și poziția lui I.Oprișan care, la rândul său, în comentariile la volumul de folcloristică a lui B.P. Hasdeu, încerca să ne convingă despre „importanța multiplă a Zeiței-Mume”, materializată prin „venerația și încarnările alegorice” ale acestui arhetip mitic, „importanța ei religioasă și cosmică”, precum și prezența unor „amplu incursiuni din mitologia, limba și istoria tracilor”.

Este interesantă și discutabilă, în același timp, și aserțiunea lui N.Densușianu care, în continuarea ideilor lui B. P. Hasdeu, se referea la „figura Dochiei sau a Mamei Mari din Dacia”, atribuindu-i o semnificație mitică aparte. Astfel, pe de o parte, exegetul întrevăde în arhetipul Dochiei oscilațiile calendaristice ale timpului de primăvară, pe de altă parte este celebrată o zeităte maternă supremă din tradiția populară cu numele Dochiana, care „se înfățișează ca o virgină foarte frumoasă ce nu îmbătrânește” și se manifestă în ipostaza de zeiță a fertilității pământului”. „Nu există nici un constraint între aceste două tradițiuni populare, precizează în continuare N. Densușianu, cu privire la baba Dochia cea împietrită și la Dochiana cea frumoasă. În colindele române se celebrează tinerețea, frumusețea extraordinară și castitatea Mamei-Mari, iar legendele se referă la a doua parte a vieții sale, în particular la apoteoza sa”. Cu alte cuvinte, este celebrată frumusețea și jubiilația sărbătorească a naturii în dimensiunile sale ontologice fundamentale.

Prin urmare, arhetipul Dochiei include inițierea într-un sistem mitologic de referință și are orientare către neamul de păstori, din care face parte, este vorba de un „spațiu etern care nu dispăre și pe fiecare îl descoperă prin confundarea în el însuși”. Având o disponibilitate aparte față de mitologia autohtonă, Hasdeu aduce niște constatări îndrăznețe, stabilește analogii, legături, găsește soluții de abordare

a materialului factologic de investigație științifică. Portretul mitic al Dochiei este prezentat într-un spațiu spiritual străvechi, marcat de ideea dacică a nemuririi, în baza de reconstituire a diferitor surse documentare referitoare la mitologia națională, cercetătorul îndeamnă spre inima istoriei, unde în prim-plan se află „moșii patres, moșii patria, cu orânduile lor bune și drepte, cu limba lor spornică și bogată, cu moștenirea lor inteligentă și socială întemeiată pe o mare epocă eroică și pe o dezvoltare normală și sănătoasă”. B. P. Hasdeu are inspirația să reconstituie itinerarul emblematic al Dochiei, pe temelia unor resorturi mitico – legendare, în dependență de materialele puse la dispoziție, în baza diferitor studii de arhivă, dar și în legătură directă cu resorturile imaginației sale creatoare, de reconstituire și descoperirea unor surse sigure de informare, în vederea aprofundării etnologiei etnice a românilor constituită de secole. Zeița-Mumă, Dochia exprimă un tip de divinitate, ea figurează deseori alături de cultul lui Zamolxis și se află în strânsă legătură cu arhetipurile solare suprapuse polarității lor existențiale, precum și diferite personaje feminine din folclorul nostru ritualic, care, de asemenea, derivă din codul genetic al Zeiței-Mume. Într-un studiu despre credințele populare și „locuința zănelor în Țara Românească”, Hasdeu ne orientează, dintr-o perspectivă participativă, la aprofundarea unui cosmos divin, unde „plantele-zâne” manifestă o disponibilitate aparte față de Ilie Cociășul, care ar putea fi tălmăcit cu sensul de „Zeul de Soare”, „conducător la carul soarelui peste bolta cerului”. Cele nouă zâne, invocate cu deosebită căldură de Hasdeu, au niște funcții mitice bine individualizate și pot fi asociate cu niște zeități feminine din „raiul Dochiei”, având legătură cu pământul, vegetația, apele, văzduhul. Mai bine zis, are loc integrarea într-un spațiu mitic condensat până la saturație de niște stări sufletești de excepție, ceea ce amplifică ideea înfloririi, a germinării totalizatoare, așa cum vedem din miturile Dochiei.

Îndrăgostit de spiritualitatea poporului său, concretizată în mituri, arhetipuri, tradiții folclorice, savantul B.P. Hasdeu le-a dezvăluit într-o nouă lumină, pentru a le pune în circulație și a le promova în vederea perpetuării lor prin timpuri și generații. În ipostaza de deschizător de drumuri în studierea mitologiei autohtone, Hasdeu are meritul de a face prima tentativă de investigație a sufletului popular, pregătind terenul în evocarea unor momente de vârf din istoria românilor, fenomen preluat și în lucrările altor personalități marcante ale culturii noastre naționale. Problema rămâne deschisă, iar ceea ce a realizat B. P. Hasdeu în elucidarea arhetipurilor străvechi, precum și stabilirea itinerarului spiritual al Zeiței-Mume Dochia, este un imbold și pentru alte cercetări în domeniul mitologiei autohtone.

Tatiana BUTNARU,
doctor în filologie

EVALUARE AUTENTICĂ PRIN METODA INVESTIGAȚIEI LA DISCIPLINA MATEMATICĂ

Educația matematică a evoluat semnificativ în ultimele decenii, trecând de la o abordare strict teoretică la o abordare mai holistică, care promovează dezvoltarea abilităților critice și analitice.

Evaluarea cunoștințelor la elevi în cadrul orelor de matematică a evoluat semnificativ odată cu avansarea tehnologiei și pedagogiei. Metodele tradiționale de evaluare, cum ar fi testele scrise și examenele orale, sunt în continuare importante, dar au fost completate sau înlocuite, în anumite cazuri, de metode moderne și mai variate care oferă o imagine mai cuprinzătoare a nivelului de înțelegere a elevilor. Una dintre metodele moderne de evaluare este *investigația matematică*. În continuare, voi prezenta modul în care investigația matematică poate fi utilizată ca metodă de evaluare în cadrul orelor de matematică și beneficiile aduse elevilor.

Ce este investigația matematică?

Investigația matematică este o metodă de învățare și predare care implică elevii în rezolvarea problemelor matematice deschise și complexe. Ea încurajează elevii să exploreze, să facă conexiuni între concepte matematice și să dezvolte propriile lor metode de rezolvare. Această abordare pune un accent deosebit pe gândirea critică, abilitățile de comunicare și pe înțelegerea profundă a matematicii. Ea reprezintă o activitate ce durează nu mai mult de o lecție.

Utilizarea investigației matematice în evaluare

Evaluarea tradițională în matematică constă în teste și examene care pun accent pe cunoștințele teoretice și abilitățile de rezolvare a problemelor standardizate. Cu toate acestea, aceste metode de evaluare nu reflectă întotdeauna în mod corespunzător aptitudinile matematice ale elevilor. Utilizarea investigației matematice ca metodă

de evaluare poate aduce numeroase beneficii:

- dezvoltarea abilităților de gândire critică. Investigarea matematică încurajează elevii să gândească critic și să analizeze problemele în profunzime. Aceasta le oferă oportunitatea de a-și demonstra abilitatea de a argumenta, justifica și rezolva probleme matematice complexe, dezvoltând astfel gândirea critică;
- evaluarea în contexte. Evaluarea prin investigație matematică aduce matematica într-un context real și relevant pentru elevi. Ei sunt provocați să aplice cunoștințele matematice în situații practice, ceea ce le permite să înțeleagă mai bine relevanța matematicii în viața lor de zi cu zi;
- abilități de comunicare. În cadrul investigației matematice, elevii trebuie să își exprime ideile, să comunice soluțiile și să argumenteze rezultatele. Aceasta dezvoltă abilitățile de comunicare și prezentare, abilități esențiale în orice domeniu;
- flexibilitate și creativitate. Investigarea matematică le oferă elevilor libertatea de a explora și a găsi soluții în mod creativ. Aceasta le permite să dezvolte abilități de rezolvare a problemelor, care pot fi aplicate într-o gamă largă de contexte;
- evaluarea continuă. Investigarea matematică nu se rezumă la un singur test sau examen, ci poate fi integrată în activitățile cotidiene de învățare. Aceasta permite o evaluare continuă și oferă feedback regulat, ajutând elevii să își îmbunătățească abilitățile în timp.

Implementarea investigației matematice în clasă

Pentru a utiliza investigația matematică ca metodă de evaluare, profesorii pot lua în considerare următoarele recomandări:

- ❖ Crearea de probleme deschise: profesorii pot formula sau selecta probleme deschise și provocatoare care să necesite explorare

Ana PASAT,
profesoară de matematică,
grad didactic unu,
IPLT „M.Eminescu”, or.Făleşti

și dezvoltare de soluții proprii.

- ❖ Sprijinirea gândirii independente: elevii trebuie să fie încurajați să lucreze independent și să-și dezvolte propriile strategii de rezolvare a problemelor.
- ❖ Evaluarea procesului, nu doar a rezultatelor: profesorii pot evalua nu doar răspunsurile corecte, ci și abordarea și logica folosite în rezolvarea problemei.
- ❖ Feedback constructiv: oferirea de feedback regulat și constructiv ajută la îmbunătățirea continuă a abilităților elevilor.
- ❖ Încurajarea comunicării: elevii trebuie să împărtășească și să argumenteze soluțiile lor, fie în scris, fie oral, pentru a dezvolta abilitățile de comunicare.

Lată un exemplu de utilizare a investigației matematice:

Clasa a V-a
Unitatea de conținut: Numere zecimale.

- Sarcini de lucru:
1. Folosind un bon de plată pentru cumpărături de la magazinul alimentar, alege 5 produse alimentare cumpărate, apoi completează tabelul de mai jos.
 2. Folosind datele din tabel, alcătuiește o problemă care să se rezolve prin metoda mersului invers.
 3. Rezolvă problema alcătuită.
 4. Argumentați care din produsele înscrise în tabel sunt sănătoase și ce beneficii au.

Investigația matematică este o metodă fundamentală de a explora și a înțelege concepte matematice, relații și probleme. Această abordare implică gândirea critică, rezolva-

rea problemelor și explorarea independentă a conceptelor matematice, în opoziție cu simpla memorizare a formulelor sau a regulilor.

Utilizând această metodă la clasele în care predau, am identificat câteva aspecte-cheie ale investigației matematice:

1. **Explorare independentă.** Elevii sunt încurajați să descopere conceptele matematice pe cont propriu, să pună întrebări și să dezvolte propriile strategii de rezolvare a problemelor. Aceasta îi ajută să dezvolte gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor.
2. **Abordare deschisă.** În cadrul investigației matematice, nu există o singură cale corectă de rezolvare a unei probleme. Elevii sunt încurajați să exploreze multiple căi și să găsească soluții inovatoare.
3. **Proiectarea propriilor probleme.** Elevii pot crea propriile probleme matematice și să le rezolve, ceea ce îi ajută să-și dezvolte abilitățile de gândire creativă și să își aprofundeze înțelegerea conceptelor.
4. **Comunicare și argumentare.** Elevii învață să-și exprime ideile matematice și să argumenteze rezolvările lor. Aceasta le dezvoltă abilitățile de comunicare și îi ajută să înțeleagă și să aprecieze procesele matematice ale colegilor lor.
5. **Conexiuni interdisciplinare.** Investigarea matematică poate fi utilizată pentru a crea conexiuni între matematică și alte discipline. Aceasta le oferă elevilor o înțelegere mai profundă a modului în care matematica se aplică în diferite contexte.
6. **Dezvoltarea rezilienței și perseverenței.** În cadrul investigației matematice, elevii se pot confrunta cu provocări și cu probleme care nu au soluții

imEDIATE. Aceasta îi învață să fie perseverenți și să găsească soluții, prin efort și încercări repetate.

7. **Flexibilitate în învățare.** Investigarea matematică permite abordarea matematicii din mai multe perspective și oferă elevilor posibilitatea de a învăța în funcție de stilurile și ritmurile lor proprii.

8. **Dezvoltarea competențelor de gândire abstractă.** Elevii învață să gândească abstract, să identifice modele și să facă generalizări din experiența lor matematică.

În concluzie, investigația matematică se dovedește a fi o metodă eficientă de evaluare în cadrul orelor de matematică. Prin implementarea acestei abordări în educație, elevii pot învăța matematica într-un mod mai profund și mai semnificativ, pregătindu-i pentru o varietate de provocări din lumea reală, pregătind astfel elevii pentru succes în domeniul matematicii și în viața de zi cu zi.

Această metodă poate fi implementată în diferite etape ale învățării matematice, de la învățământul primar până la învățământul superior. Ea promovează înțelegerea autentică a matematicii și dezvoltă abilitățile de rezolvare a problemelor și gândirea critică. Evaluarea cunoștințelor la elevi în cadrul orelor de matematică a evoluat spre metode mai variate și interactive, care iau în considerare abilitățile elevilor de a aplica matematica în contexte practice și de a învăța prin colaborare și feedback continuu. Aceste metode moderne de evaluare ar trebui să fie adaptate la nevoile specifice ale clasei și ale elevilor, pentru a asigura o evaluare eficientă și obiectivă a cunoștințelor matematice.

Nr. d/o	Produsul cumpărat	Cantitatea	Prețul (lei)	Costul (lei)
1				
2				
3				
4				
5				
Suma totală:				

110 instituții de învățământ dotate cu seturi de robotică de ultimă generație

110 instituții educaționale din Republica Moldova vor fi dotate cu seturi de robotică, cu ajutorul cărora elevii își vor dezvolta abilitățile în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii. Noile echipamente de robotică conțin senzori, motoare și piese pentru a proiecta și a construi roboți și a elabora proiecte la diferite discipline școlare.

Prezent la evenimentul de transmitere a seturilor de robotică, ministrul Educației și Cercetării Dan Perciun a vorbit despre importanța noilor tehnologii pentru sistemul educațional.

„Anul viitor vom continua cu noi proiecte de transformare digitală a educației. Cu suportul partenerilor de dezvoltare ne propunem creșterea nu-

mărului „claselor viitorului”; demararea noilor proiecte inovatoare; dotarea școlilor cu echipamente tehnice, precum și instruirea cadrelor didactice în domeniul educației digitale etc.”, a spus ministrul. Șeful adjunct al Misiunii USAID în Moldova, John Rordan, a menționat: „USAID se bucură că a contribuit la dezvoltarea educației în Moldova și apreciază rezultatele pe

care le-a obținut până acum. Suntem încântați să fim parte la crearea și dezvoltarea claselor viitorului atât în comunitățile mari, cât și cele mai mici. Investiția în educație este o investiție inteligentă pentru orice națiune și una absolut critică, deoarece lucrăm pentru a construi un viitor prosper, sigur și democratic pentru toți moldovenii”.

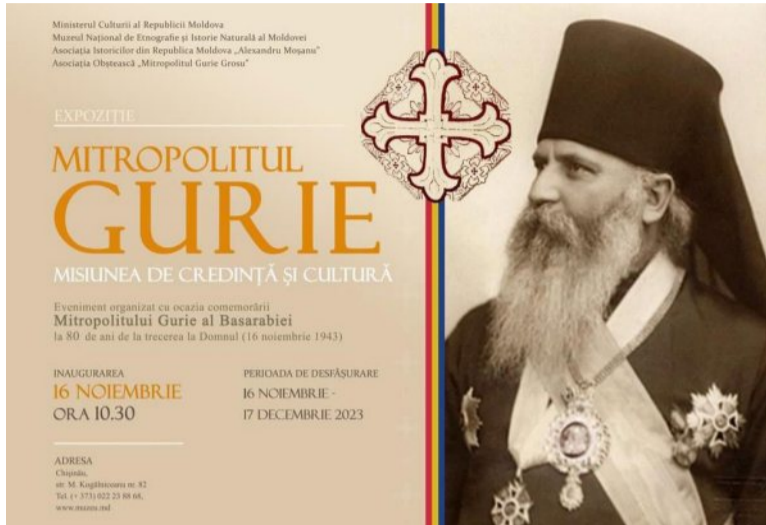
Cele peste 800 de seturi de robotică în valoare de circa 300.000 de dolari au fost oferite de către partenerii de dezvoltare, Proiectul Tehnologiile Viitorului, finanțat de USAID, Suedia și Marea Britanie, dar și Western NIS Enterprise Fund în cadrul Programului Național de Studiere a Roboticii Educaționale, implementat de Centrul Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului” sub egida Ministerului Educației și Cercetării.

Programul de studiere a roboticii a fost lansat în Republica Moldova în martie 2014. În prezent, inițiativa este implementată în circa 270 de instituții educaționale din țară. Până acum, au beneficiat peste 40 de mii de elevi din nordul, centrul și sudul țării, iar circa 650 de profesori au fost instruiți pentru predarea roboticii în școală. Clasa Viitorului a lansat un nou laborator performant

dedicat testării a diferitor tehnologii educaționale cu scopul de a identifica cele mai potrivite pentru a fi utilizate la lecțiile de matematică, biologie, fizică, chimie, informatică, etc. În laborator vor avea acces echipe de profesori și elevi din diferite școli pentru a experimenta metodele de studiu ale noilor tehnologii și implementarea acestora în clase.

Printre echipamentele oferite de laborator sunt ochelari pentru realitate virtuală și augmentată, drone, sisteme de senzori, micro:bit, și Sphero Edu (roboți sub formă de sferă), senzori Pasco și Vernier, sistem interactiv OnEvo floor interactiv, Matatalab și echipament adaptat pentru educație incluzivă. Valoarea totală a tehnologiilor este de 100.000 de dolari, oferiți de Proiectul Tehnologiile Viitorului, finanțat de USAID, Suedia și Marea Britanie.

Expoziția „Mitropolitul Gurie – misiunea de credință și cultură”

Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, în colaborare cu Asociația Istoricilor din Republica Moldova „Alexandru Moșanu” și Asociația Obștească „Mitropolitul Gurie Grosu”, a vernisat expoziția „Mitropolitul Gurie – misiunea de credință și cultură”, care va fi deschisă pentru vizitatori până la 17 decembrie.

În imediata apropiere a două centre monastice, din fragedă copilărie s-a apropiat de cele sfinte, îmbrățișând calea călugăriei și slujirii lui Dumnezeu și Neamului Românesc. Ca slujitor al Bisericii s-a ridicat pe culmile ierarhiei bisericești, ca arhimandrit și apoi ca episcop s-a implicat activ în viața bisericească, fiind unul dintre promotorii unei mai bune orânduiri interioare a Bisericii din Basarabia. În perioada țaristă a fondat revista „Luminătorul”, care pe parcursul a patru de-

Basarabiei a fost unul dintre principalii lideri spirituali din regiune. Datorită autorității sale, Arhiepiscopia Chișinăului a fost ridicată la rang de Mitropolie, la Chișinău a fost înființată prima instituție de învățământ superior – Facultatea de Teologie a Universității din Iași. Mitropolitul Gurie Grosu a rămas în memoria românilor basarabeni nu numai în calitatea sa de ierarh al Bisericii din regiune, dar și pentru contribuția sa la educarea tinerilor. Lucrările didactice „Cartea de învățătură despre Legea lui Dumnezeu”, „Bucoavna”, „Carte de citire cu elemente din gramatica moldovenească”, „Abecedarul moldovenesc” cu litere latine etc. au reprezentat adevărați piloni pentru readucerea limbii române și a hainei sale firești în spațiul basarabean. Contribuțiile sale ca publicist și autor de articole la diverse periodice, cum ar fi „Basarabia”, „Moldovanul”, „Misionarul” etc., l-au recomandat ca pe un adevărat om al cetății. Viața marelui ierarh nu a fost doar liniște și pace, activitatea sa în domeniul promovării limbii române prin Biserică și școală i-au atras persecuții din partea autorităților țariste, manifestate prin exilarea sa în gubernia Smolensk. Revoluția rusă și renașterea națională l-au înscris pe viitorul ierarh între liderii mișcării de eliberare națională a românilor din Imperiul Rus. Demnitatea de Mitropolit al Bisericii Ortodoxe Române din Basarabia l-a transformat în unul dintre pilonii moralității, motiv care a dus la renumitul proces împotriva sa – „Cazul Gurie”. Moștenirea Mitropolitului Gurie Grosu, după destrămarea URSS, a fost reanimată în memoria colectivă atât datorită lucrărilor editate, conferințelor și simpozionelor dedicate personalității sale, cât și prin edificarea mai multor busturi și troițe comemorative în cinstea marelui fiu al Basarabiei.

Evenimentul este dedicat comemorării a 80 de ani de la trecerea la cele veșnice a celui care a fost Mitropolitul Gurie al Basarabiei și urmărește să familiarizeze publicul interesat cu opera spirituală și educațională a acestui vrednic fiu al Neamului Românesc.

Mitropolitul Gurie Grosu a fost o personalitate de seamă a spiritualității și culturii românești de la est de Prut. Născut într-o familie de clerici în satul Nimoreni, județul Lăpușna,

nii a reprezentat nu numai organul oficial al Eparhiei Chișinăului, dar și principala platformă de educație spirituală și misionară din ținut. În perioada administrației române a

Vom fi înlocuiți de roboți. Ce slujbe sunt în pericol de a fi preluate în viitorul apropiat de Inteligența Artificială?

Un expert în inteligență artificială afirmă că roboții vor înlocui oamenii în cinci domenii de activitate, iar asta se va întâmpla în viitorul nu prea îndepărtat.

La începutul acestui an, nouă dintre cei mai avansați roboți umanoizi au vorbit la un summit dedicat inteligenței artificiale de la Geneva și au afirmat că vor să lucreze „alături de oameni”, mai degrabă decât să le preia locurile de muncă.

Au anunțat, de asemenea, că este doar o „chestiune de timp” înainte ca „mii de roboți” să înceapă să facă diferența în lume.

Cu toate acestea, odată cu apariția ChatGPT, a roboților de livrare autonomi, a taxiurilor fără șofer și a apelurilor robocall AI, este ușor de imaginat că o serie de cariere ar putea fi înlocuite total de IA.

Un raport al McKinsey Global Institute arată că până în 2030 aproximativ 30% din orele lucrate în prezent în economia SUA ar putea fi automatizate.

Mark Minevich, specialist renumit în IA, afirmă că roboții vor prelua în curând joburile „fizice sau bazate pe cunoaștere predictibilă” de la oameni.

Minevich, care tocmai a lansat o nouă carte pe această temă intitulată „Planeta Noastră Alimentată de IA”, a spus: „Pentru a evita înlocuirea cu IA, cheia este ca oamenii să se concentreze pe dezvoltarea celor mai inerente capacități - creativitate, inteligență emoțională, flexibilitate și gândire

strategică. Joburile care implică generarea de idei, relaționarea cu oamenii și luarea de decizii complexe vor fi cel mai greu de replicat de IA.”

El a afirmat, de asemenea, că inteligența artificială învață continuu, iar unii roboți „se potrivească sau depășesc” performanța umană.

Minevich crede că roboții vor prelua în curând cinci diferite slujbe ale oamenilor.

„Joburile care cred că sunt cele mai în pericol de a fi înlocuite de IA în următorii ani sunt casierii, telemarketerii, șoferii de camioane, contabilii și radiologii”, spune expertul citat de ladbible.com.

Casierii angajați de supermarketuri și centre comerciale sunt „vulnerabili”, spune Minevich, deoarece companii precum Amazon au investit în magazine automate și „utilizează deja o viziune computerizată”.

„Telemarketingul este pregătit pentru perturbare prin IA conversațională și chatbots, care pot fi convingători”, a continuat el. De asemenea, șoferii de camioane vor fi a treia victimă a tsunamiului de inteligență artificială.

„Conducerea camioanelor se va confrunta cu o schimbare majoră odată cu apariția vehiculelor autonome, amenințând milioane de locuri de muncă la nivel global”, a spus Minevich.

Minevich a explicat și de ce contabilitatea ar deveni o carieră pe cale de dispariție: „Slujbele în contabilitate constau în sarcini repetitive de date pe care algoritmiile le vor gestiona în curând.”

Expertul crede, de asemenea, că joburile „specializate”, cum ar fi radiologia, ar putea fi înlocuite în curând cu inteligența artificială.

„Chiar și joburile specializate, cum ar fi radiologia, pot fi înlocuite de AI, cu algoritmi de învățare care deja se potrivească sau depășesc performanța umană”, a adăugat el.

Mircea-Cristian MAER,
adevărul.ro

ANUNȚ

Ministerul Educației și Cercetării anunță concurs pentru ocuparea funcțiilor vacante:

- Director al Centrului de Excelență în Transporturi din Chișinău;
- Director al Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” din Chișinău;
- Director al Școlii Profesionale din Cupcini, Edineț;
- Director al Școlii Sportive a Rezervelor Olimpice din Chișinău;
- Director al Școlii Sportive Specializate din Grimăncăuți, Briceni.

Informațiile despre funcțiile vacante și condițiile de participare la concurs pot fi accesate la adresa: www.mec.gov.md

Telefoane de contact: 022 233 560; 022 233 564; 022 233 320.

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et 4
E-mail: universs2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com
Tipar: ÎSFEP „Tipografia Centrală”. Comanda nr. 10271.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc
REDACTOR PRINCIPAL ▶ Nicolae Jantic
REPORTERI ▶ Iulian Bogatu, Silvia Țurcan
CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea
MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>